

ÅRSPLAN

2024-2026

Rikeåsen
barnehage

«Trygge relasjoner gir god utvikling»



KONTAKTINFORMASJON

Rikeåsen Barnehage SA. Haugastølveien 7, 1410 Kolbotn

Hoved nummer: 66 99 40 77

Kontor/daglig leder: 47 79 02 93 e-post: dl@rikeasen.no

Eventyrskogen: 47 79 02 17

Trolltjern: 47 79 02 20

Småvettene: 47 79 02 81

Tusseladden: 47 79 02 49

Hjemmeside: www.rikeasen.barnehage.no

Facebook: <https://www.facebook.com/rikeasenbarnehage/>

Instagram: [rikeasen_barnehage](https://www.instagram.com/rikeasen_barnehage)

Vi bruker appen Kidplan som vår interne kommunikasjonsplattform.



Innhold

KONTAKTINFORMASJON	2
Innhold	3
FORORD.....	4
OM BARNEHAGEN.....	5
ROLLENE I RIKEÅSEN BARNEHAGE	6
VÅR VISJON – TRYGGE RELASJONER GIR GOD UTVIKLING.....	7
BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG	7
SJIRAFFSPRÅK.....	8
TRYGGHETSSIRKELEN	9
LIVSMESTRING	10
ROM FOR ALLE – NYTT SATSNINGSOMRÅDE	11
SPRÅK OG SPRÅKMILJØ.....	13
TIDLIG INNSATS – BARNEHAGENS ARBEID MED KROPP, SEKSUALITET OG GRENSER	14
.....	15
MAT OG MÅLTIDER	16
TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE	17
BARNES MEDVIRKNING.....	18
SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE	20
OVERGANGER.....	21
TILVENNING I RIKEÅSEN BARNEHAGE.....	22
BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	23
BARNEHAGENS FAGOMRÅDER, PROGRESJONSPLAN	24
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	24
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	25
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	26
NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	27
ANTALL, ROM OG FORM	28
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI.....	29
NÆRMILJØ OG SAMFUNN.....	30
AKTIVITETSKALENDER FOR RIKEÅSEN BARNEHAGE 2025-2026	31
RIKEÅSEN BARNEHAGE- SANGEN.....	32

FORORD

Vi ønsker velkommen til alle som har tilhørighet til Rikeåsen barnehage SA, eller ønsker å få et innblikk i vår hverdag. En god barndom varer livet ut. Ved å levere et tilbud av god kvalitet, kan barnehagen bidra til at alle barn får en god start på livet

Med utgangspunkt i det overordnede lovverket og øvrige styringsdokumenter har vi utarbeidet årsplan gjeldende for barnehageåret 2024-2026. Årsplanen er først og fremst et arbeidsredskap for personalet, samtidig som den gir informasjon og dokumentasjon på vårt pedagogiske arbeid. Barnehagens årsplan fastsettes og godkjennes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen inneholder en oversikt over barnehagens virksomhet, hva vi ønsker å vektlegge i arbeidet vårt, og hvordan vi ønsker å jobbe for å oppnå dette i tråd med de rammene vi har. I tillegg til årsplanen utarbeides det periodeplaner for hvert team, med mer detaljerte planer for den enkelte avdeling knyttet opp mot barnehagens årsplan og Rammeplan for barnehagen.

Rikeåsen barnehage er foreldredrevet og avhengig av foreldrenes engasjement. Som andelshaver forplikter du deg til å bidra. Dette gjør du for barnet ditt, og ditt engasjement påvirker barnets hverdag positivt. Det er også en flott mulighet til å utvide ditt kontaktnett og legge et godt grunnlag før skolestart. Eksempler på engasjement inkluderer verv i styret eller FAU, og deltakelse på årsmøter, foreldremøter og dugnader.

Vi ser frem til å oppleve årets store og små begivenheter sammen, og skape verdifulle barndomsminner.

Med vennlig hilsen

Karoline Istad

Daglig leder Rikeåsen barnehage



OM BARNEHAGEN

Rikeåsen barnehage er en privat forelder eid barnehage, som ligger idyllisk til innerst i en blindvei på Kolbotn i Nordre Follo kommune

Vi er en barnehage i stadig utvikling, som hele tiden jobber med å forbedre oss og legge til rette for et best mulig barnehagetilbud. Dette er med på å øke vår bevissthet rundt kvalitet i barnehagen, og vi strekker oss kontinuerlig etter å bli best mulig i alle ledd. Vi jobber etter felles visjon og mål for Rikeåsen barnehage, og har felles verdier som preger vårt arbeid.

Barnehagen åpnet sine dører for første gang i 1997 og har de senere årene utført betydelige oppgraderingsarbeider på utelekeplassen og barnehagebygget. Vi ønsker å tilrettelegge for et variert leke- og aktivitetsmiljø med ulike utviklingsmuligheter både inne og ute. Barnehagen har en fantastisk beliggenhet med skogen som nærmeste nabo. I nærmiljøet benytter vi oss av flotte turmuligheter som blant annet trehytte, lavvo og gapahuker i umiddelbar nærhet, lekeplasser og ulike kulturtilbud på Kolbotn.

Barnehagen har fire avdelinger. Eventyrskogen og Trolltjern er storbarnsavdelinger, og Tusseladden og Småvettene er småbarnsavdelinger. Avdelingene med like aldersgrupper samarbeider tett, og utgjør storbarnsteamet og småbarnsteamet i barnehagen. Hvert team er bemannet med 3-4 pedagoger, som sammen med pedagogiske medarbeidere og fagarbeidere tilstreber å gi barna en trygg og spennende hverdag. Barneantallet vil kunne endres i takt med sammensetningen av barnegruppene.



ROLLENE I RIKEÅSEN BARNEHAGE

«Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse» (Rammeplanen for barnehager, s. 15)

Foreldrene er eierne av Rikeåsen Barnehage, og barnehagen driftes som et samvirkelag. Det ledes av styret, som er samvirkelagets høyeste myndighet mellom årsmøtene. Styret er arbeidsgiver og har dermed arbeidsgiveransvaret for barnehagen. Styret har ansvaret for driften av barnehagen i henhold til gjeldende lover og forskrifter, og har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbudet. Styret har tett samarbeid med daglig leder, som står for pedagogisk, personalmessig og administrativ ledelse av barnehagens virksomhet. Daglig leder skal sørge for at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven og rammeplanen, og at arbeidet med planlegging, dokumentasjon, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og arbeidsmåter gjøres ved at hele personalgruppen involveres. Daglig leder skal også sikre et godt samarbeid med eksterne samarbeidspartnere, som for eksempel skole,

helsestasjon, PPT/ forsterket barnehagetilbud og barnevernet.

De pedagogiske lederne i barnehagen skal planlegge, gjennomføre og evaluere det pedagogiske arbeidet i samarbeid med barnehagelærere, fagarbeidere og pedagogiske medarbeidere.

Alle ansatte i barnehagen har en viktig rolle og et ansvar for at rammeplanens innhold kommer til syne i våre handlinger. Alle ansatte bidrar med ulik kompetanse og interesseområder som totalt sett skaper en bred, variert og spennende hverdag for barna. Kvaliteten i barnehagen avhenger av voksne som tar sitt ansvar på alvor, samt viser engasjement, kompetanse og arbeidsglede. Vi ser på kvalitet ut ifra et utviklingsperspektiv, og strekker oss hele tiden for å utvikle den enkelte medarbeider og organisasjonen. På den måten er personalet barnehagens viktigste ressurs.



ANDRE ROLLER

Samarbeidsutvalget (SU): SU består av foreldrerepresentanter, personalrepresentanter og eierrepresentanter, og skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal særlig være med å drøfte barnehagens ideelle grunnlag og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet (Lov om barnehager). Samarbeidsutvalget i Rikeåsen barnehage består av daglig leder, 2 personalrepresentanter, 2 foreldrerepresentanter (FAU) og 2 styrerepresentanter. SU har møte ca. 2 ganger i året.

Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU): Består av to foreldrerepresentanter fra hver avdeling i barnehagen. FAU er ansvarlig for organisering av juletreffesten, sommerfesten i juni og dugnader etter behov (1-2 ganger i året). FAU har utarbeidet eget årshjul, og har møter i forkant av arrangementer.

Foreldrerådet: Består av alle foreldrene i barnehagen. Foreldrerådet kalles sammen til foreldremøte minst en gang pr. år.

VÅR VISJON – TRYGGE RELASJONER GIR GOD UTVIKLING

“Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.” (Rammeplanen for barnehager, s. 19)

En trygg relasjon er grunnlaget for tilknytning og tilhørighet. Å skape gode relasjoner er alltid de voksnes ansvar. Barnas opplevelse av hvordan de voksne ser dem, hvilken kontakt de etablerer, og hvilke tilbakemeldinger de gir, er avgjørende

for barns utvikling av identitet og selvilde. Vi skal legge til rette for at barna danner trygge relasjoner til hverandre, slik at de føler seg som viktige deltakere i det sosiale fellesskapet.

Vårt menneskesyn skal speiles i hvordan vi gir hverandre tilbakemeldinger og løser konflikter. God tilbakemeldingskultur styrker relasjoner og arbeidsmiljø for voksne og barn, og gir rom for læring og utvikling. Barna skal oppleve voksne forbilder som viser interesse, toleranse og anerkjennelse. De voksnes væremåte i møte med kolleger og barn legger premissene for hvordan miljøet i barnehagen og relasjonene barna imellom utvikler seg.

Personalets ansvar for å oppnå vår visjon:

- anerkjenne barnas opplevelser og behov
- støtte og hjelpe barna i vanskelige situasjoner
- holde seg faglig oppdatert
- være omsorgsfulle, lekende og til stede sammen med barna
- være gode relasjonelle forbilder

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

“Alle barnehager, uansett eierforhold, er forpliktet til å drive barnehagen i samsvar med dette felles verdigrunnlaget; respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.” (Rammeplanen for barnehager, s. 12)

Verdier og holdninger vi bygger vår pedagogiske virksomhet på, skal ligge til grunn for innholdet i barnehagehverdagen. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Erfaringene barna får i barnehagen legger et grunnlag for resten av livet og derfor er anerkjennelse, trygghet og relasjonsbygging spesielt viktig for oss. I vår barnehage ser vi barna som fullverdige mennesker med tanker, meninger og følelser i

det livet de lever, og samtidig skal vokse opp og utvikles til gode samfunnsborgere. Vi skal støtte barna i å lære å ta hensyn til andre og hvordan de skal avveie egne behov i forhold til andres behov. Vi ønsker at barna skal få opplevelser av livsmestring gjennom nye erfaringer, å mestre utfordringer, skape gode relasjoner med andre, stole på sin egen identitet og ta selvstendige valg.

SJIRAFFSPRÅK

Sjiraffspråket er utviklet av den amerikanske psykologen Marshall B. Rosenberg og handler først og fremst om empatisk og anerkjennende kommunikasjon. Sjiraffspråket skal være gjennomgående i hele vårt arbeid i barnehagen, i vår væremåte og vår evne til relasjonsbygging med barn og foreldre

Sjiraffen er et symbol på den anerkjennende voksne fordi den har et stort hjerte og et romslig sinn. Med sin lange hals har sjiraffen et godt overblikk og kan strekke seg for å se bakenfor handlinger. Sjiraffen leter etter følelser og behov som er til stede forut for handling/atferd, og med sine store ører lytter den til andre med respekt og empati. Alle skal gis frihet til å uttrykke sin opplevelse av situasjonen. Da vil alle parter føle seg sett og ivaretatt. Med en slik væremåte lærer vi å reflektere og uttrykke oss på en oppriktig og tydelig måte, samtidig som vi lytter til andre.

Barn som blir møtt på en empatisk måte vil selv utvikle evnen til å vise empati overfor seg selv og andre. I barnehagen skaper vi kontinuerlig relasjoner, og det er vi voksne som har ansvaret for å skape de gode relasjonene.

Sjiraffspråket øker våre muligheter til å få kontakt på en god måte, da vi er nøytrale og ikke fordømmende overfor barn og hverandre, men heller nysgjerrige på barnets egentlige følelse og dets behov bak handlingene.

Ved hjelp av sjiraffspråket setter vi grenser og sier nei/stopp, samtidig som vi respekterer barnets behov og skaper en god atmosfære hvor

alle føler seg verdsatt. Gjennom vår væremåte ønsker vi å lære barna å håndtere konflikter på en god måte ved å være gode rollemodeller, og vi støtter barna i å mestre motgang og utfordringer som oppstår i samhandling med andre. På den måten kan vi forebygge både mobbing og sosial ulikhet, og legge til rette for vennskap og inkludering i barnegruppen.

1. OBSERVASJON

- Jeg ser at...

2. FØLELSER

- Ble du sint/lei deg fordi...

3. BEHOV

- Ville du egentlig...

4. ANMODNING

- Er det greit for deg at...

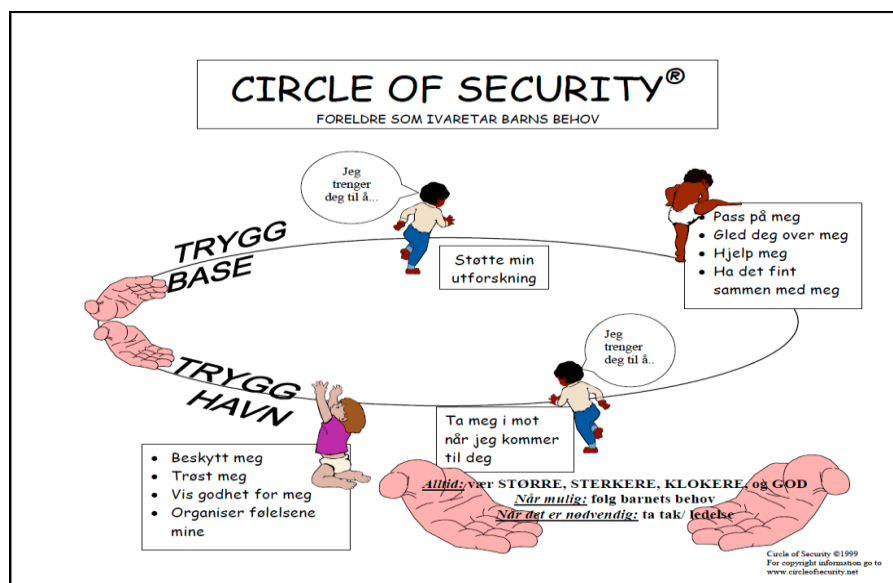
- Har du lyst til at..



TRYGGHETSSIRKELEN

Vi i personalet bruker Trygghetssirkelen aktivt for å forstå barnets følelser og behov

Modellen lærer oss å se barnet innenfra og forstå barnets signaler, og viser sammenhengen mellom tilknytning og utforskning. Barn i alle aldre har to grunnleggende behov: behov for omsorg/beskyttelse, og behov for å undersøke verden. Dette danner grunnlaget for trygghet og livsglede. For å utforske må barn kjenne trygghet. Behovet for tilknytning og utforskning er derfor avhengig av hverandre, slik det er skissert i modellen.



Nede på sirkelen er barnets avhengighet og beskyttelsesbehov; tilknytningsbehovet. Vi voksne er den trygge havnen som gir hjelp, trøst og nærhet ved behov når barnet føler på engstelse, redsel, frustrasjon og sinne. Når barn har behov for å sortere følelser eller treffer på utfordringer, trenger de vår støtte og bekreftelse for å komme videre og opp på sirkelen. Vi ser ofte på oss selv som «ladestasjoner», der barna kan sette seg i fanget og lade opp når batteriet er tomt.

Oppe på sirkelen ser vi barnets selvstendighet og utforskertrang, dets behov for å erobre og mestre verden, som igjen fører til utvikling. Her fungerer vi voksne som en trygg base for barnets utforskning. Barnet utforsker i trygg forvisning om at vi er der og passer på, og det trenger vår oppmuntring og at vi gleder oss sammen med det når det utforsker. Ofte søker barnet vårt blikk for å få bekreftelse på at det er greit å gå videre, og det er viktig at vi følger med og fanger opp slike signaler fra barnet. Vår evne til å se barnets behov er helt avgjørende for dets utvikling. For små barn er bevegelsene rundt i sirkelen korte og raske, og det beveger seg ikke langt ut før behovet for tilknytning skrus på, og det trenger påfyll.

LIVSMESTRING

«Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser» (Rammeplan for barnehager, s. 11)

Livsmestring handler om å kunne håndtere livets medgang og motgang, og øve seg på dette. Ved å jobbe systematisk og verdibasert med vår visjon og våre hovedmål vil vi legge til rette for at barna rustes og utvikles til å mestre livet på en god måte.

Det å ha venner, samt føle seg som en deltaker i det sosiale fellesskapet, fremheves av barn selv som det mest betydningsfulle for om de har det bra eller ei. Derfor har vi fokus på relasjoner, vennskap og lek, gjennom hele året. Det beste vi kan gi barna er tro på seg selv og kompetanse til å lykkes i de felleskap de deltar i.

Aktivitetsplikt

1. januar 2021 ble mobbeloven innført, som skal sikre barn et trygt omsorgs- og læringsmiljø i barnehagen. Barnehagen skal forebygge ulike former for krenkelser som for eksempel mobbing, utestengelse, trakassering, diskriminering og vold. Barnehagen har en aktivitetsplikt med flere delplikter for å følge opp barn som opplever at de ikke har det trygt og godt i barnehagen.

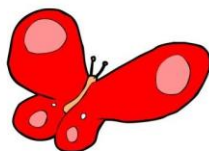
Det har også blitt innført en skjerpet aktivitetsplikt. Den innebærer at hvis ansatte mistenker eller har kjennskap til at noen i

personalet krenker et barn, skal vedkommende straks melde fra til styrer. Styrer må straks gripe fatt i dette og også melde saken videre til eier.

«Det skal ikke være rom for noen former for diskriminering eller krenkende ord og handlinger i barnehagens virksomhet. Av respekt for både fellesskapet og det enkelte individ, må dette gjenspeiles i det daglige arbeidet og i alle sammenhenger der barnehagen er ansvarlig» (barnehageloven § 1, merknader 3. ledd).

Personalet har et stort ansvar for å forebygge utestenging, krenkelser og mobbing i barnehagen. Det handler om å støtte barns positive samspill og konstruktive handlinger. Personalet skal være tilstedeværende og deltakende i leken både ute og inne, for å utvikle barnas lekekompetanse.

Sosial kompetanse utvikles i samspill med andre og handler om å kunne samhandle med andre barn og voksne i ulike situasjoner. Forskning viser at mangelfull sosial kompetanse kan føre til uønsket atferd som mobbing. Vi må være til stede og hjelpe barna med å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.



ROM FOR ALLE – NYTT SATSNINGSOMRÅDE

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette, og fremme mangfold og gjensidig respekt (Rammeplan for barnehager, s. 9)

Vi har de siste årene jobbet med språk og lekemiljøer, og har gjennom vårt nye satsningsområde «Rom for alle», ønske om å videreutvikle dette arbeidet. I tillegg til språk- og lekemiljø trekker vi inn mangfold og inkludering i arbeidet med satsningsområdet.

Mangfold og inkludering

Det norske samfunnet er mer sammensatt og komplekst enn tidligere. Ulike språklige, kulturelle og religiøse uttrykk preger på ulikt vis samfunnet vårt. Barn kommer til barnehagen med forskjellige behov, ressurser og ønsker. Personalet i barnehagen har et særdeles viktig ansvar for å ivareta et språklig og kulturelt mangfold, slik at alle barn får gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Uansett alder, kjønn, familiær- og kulturell tilhørighet, religiøsitet eller funksjonsnedsettelse er alle barn ulike og unike på sin måte. Mangfold handler om det som skaper forskjeller mellom oss mennesker. Samtidig handler mangfold også om å møte forskjellene med åpenhet, respekt og inkludering. Å belyse ulikheter og det som er felles kan gi grunnlag for forståelse og innsikt.

Inkluderende lekemiljø

Barnehagen har våren 2024 inngått samarbeid med STYD, for å utvikle et fysisk inkluderende lekemiljø på alle avdelinger. I Rammeplan for barnehagen (2017) står det at barnas lek skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er essensiell i barns liv. Lek er lystbetont, indre motivert og skaper trivsel. Barn leker fordi det er morsomt, og leken er målet i seg selv. Leken er utforskende og utprøvende, og barna tar i bruk og får stimulert sin fantasi gjennom å leke med andre. Barn lærer seg sosiale ferdigheter når de leker med andre. I leken er barna en del av et fellesskap, det skapes et felles «vi». Her dannes det relasjoner mellom barn og lekende voksne. Det dannes vennskap og barna skaffer seg

«lekevenner», som vi kaller det her hos oss. “Lekevenner” er et begrep som gjenspeiler aktiviteten mer enn relasjonen. En trenger ikke være bestevenner for å leke sammen og en kan ha mange lekevenner, noe som virker inkluderende i barnegruppa. De øver seg og lærer å lytte, vente på sin tur, samarbeide om noe felles, stå opp for seg selv og å ta hensyn til andres forslag. De lærer hvordan de kan vise omsorg, trøste og være en god venn for noen. Lek kan også være på alvor. Gjennom leken kan barn bearbeide gode og vonde opplevelser de har hatt i sitt eget liv. Avdelingene setter egne mål i sine periodeplaner for de ulike barnegruppene.



Satsningsområdet vårt «Rom for alle» er noe vi kommer til å jobbe med de neste to årene. Temaet henger sammen med områder som livsmestring, mangfold og inkludering, språk og lekemiljøer og «Se meg- hele meg», om kropp og grenser. I arbeidet med dette temaet har vi følgende målsetninger:



Personalets ansvar i arbeid med satsningsområdet:

- møte barna med respekt og empati med egne perspektiver og forutsetninger
- gi barna opplevelse av livsmestring gjennom nye erfaringer, å mestre utfordringer, skape gode relasjoner med andre, stole på sin egen identitet og ta selvstendige valg.
- gi barna en god start ved å legge til rette for trygge relasjoner, inkluderende lek, relasjonsbygging og lekekompetanse
- støtte barna i å lære å ta hensyn til andre og hvordan de skal avveie egne behov i forhold til andres behov
- Se på det språklige, kulturelle og religiøse mangfoldet blant barn, foreldre og personale som en ressurs, og bidrar til at mangfold er en naturlig del av hverdagen i barnehagen
- Tilrettelegge for varierte og spennende lekemiljøer med universelle materialer, som stimulerer barnas fantasi, og legger til rette for inkluderende fellesskap



SPRÅK OG SPRÅKMILJØ

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening» (Rammeplanen s. 23)

I leken barna bruker språket sitt aller mest og utvikler det videre, men lar seg også utfordre. Barn går inn i leken med ulik kompetanse, og noen opplever konflikt og å ikke bli forstått. Konfliktløsning er noe barn øver seg på allerede fra de går på småbarnsavdeling. Vi i personalet skal være til stede for å fange opp og støtte barna, slik at de etter hvert lærer seg gode strategier for å kunne løse utfordringer selv når de blir eldre. Gjennom leken skapes en bedre forståelse for omverdenen. Barna leker ut erfaringer og imiterer voksenlivet.

I «Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen» av Kunnskapsdepartementet trekkes særlig frem fem aktiviteter som fruktbare for barns språkutvikling:

- Gode samtaler
- Rim, regler, dikt og sang
- Fortelling og høytlesning
- Lek
- Utforsking av skriftspråket

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna

- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter.
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
- Videreutvikle sin begrepsforståelse og bruker et variert språk.
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytmer, lyder og ord.
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer.
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.
- Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråk som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

Personalet ansvar:

- Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.
- Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barns ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Støtte barna lek med utforskning av skriftspråket
- Bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilde og uttrykksformer
- Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter

Se også barnehagens fagområder bak i årsplanen om hvordan vi vektlegger innhold ut fra alder og modningsnivå.

TIDLIG INNSATS – BARNEHAGENS ARBEID MED KROPP, SEKSUALITET OG GRENSER

Barnehagene i Nordre Follo skal være en forebyggende arena hvor barn får kunnskap om kropp, seksualitet og grenser. Personalet er bevisst at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf barnehageloven § 46.

Fagplanen “Se meg – hele meg” har i flere år vært et satsningsområde i barnehagene i Nordre Follo, og dette er nå godt innarbeidet hos oss. Fagplanen vil etter hvert bli erstattet av en overordnet plan som heter “Vold i nære relasjoner” og herunder kommer punktene om forebygging, avdekking, håndtering og ivaretagelse. Innholdet i vårt arbeid vil være mye av det samme, men personalet vil få kursing i temaet. Dette temaet skal vi jobbe med i hele barnehagen, men på ulike måter etter alder og modningsnivå hos barna.

Overordnede tiltak

- Personalet skal bruke lek, hverdagssituasjoner, samlingsstunder/lesestunder og barnesamtaler for å snakke om de ulike temaene i progresjonsplanen.
- Barnehagen skal årlig ta opp hvordan og hvorfor det jobbes med tema kropp, seksualitet og grenser med foreldrene.
- Personalet skal jevnlig bruke kvalitetskjennetegn for tidlig innsats i barnehagen for å reflektere over egen praksis.
- Barnehagen skal sikre at personalet får kompetanse for å sikre at de jobber i tråd med progresjonsplanen.
- Personalet skal ha et bevisst forhold til barn og seksuell/utforskende lek med seg selv og andre.

Barns seksuelle/utforskende lek

For små barn er kroppen noe helt naturlig og det er mye som skal undersøkes og utforskes, både på seg selv og noen ganger andre barn også. Barn leker, spør og er nysgjerrige og undrende, og har ikke etablert skam- eller tabufølelser rundt kropp og seksualitet som vi voksne ofte

har. Omsorgspersoner som forbyr at barn prater om og/eller leker denne type lek, kan bidra til at barn opplever både skam og tabu.

Barns seksuelle lek kan være i familie- og doktorlek, der barn utforsker sin egen eller andres kropp. Som i all annen type lek øver barn seg på å sette grenser for seg selv og hva de synes er greit at andre gjør. Oppstår denne type utforskende og nysgjerrige lek i barnegruppen, er det kjempeviktig at personalet følger godt med og sjekker ut/ser an barna, slik at ingen opplever å være del av en lek som ikke er positivt ladet. Barn skal også lære hva som er innenfor å gjøre når og hvor, spesielt for de barna som selvstimulerer. Barna speiler seg i våre reaksjoner, så vår måte å møte barna på er viktig for deres utvikling. Kropp er spennende og vi skal geleide de gjennom undring og lek, og dere foreldre er med på veien. For noen foreldre er kanskje dette et “ikke-tema” som er pinlig og flaut å prate om både med voksne og barn, så mange opplever ofte å skulle jobbe med seg selv og sine holdninger parallelt med hvordan vi jobber her i barnehagen.

Mål for de ulike aldersgruppene:

Småbarnsavdelingene	Felles for alle avdelinger	Storbarnsavdelingene
• Barn får erfaring med språk og begreper om sin egen kropp, og personalet bruker riktige begreper om kroppen, så de senere kan etablere et språk og ulike begreper selv. • Personalet gir barna kunnskap om kroppens likheter og ulikheter i forhold til kjønn og alder. • Personalet møter barns nysgjerrighet på egen kropp med åpenhet, og lærer barna om kroppens funksjoner. • Barn får begynnende kjennskap til egen tilhørighet og nære familie.	• Barna blir glade i egen kropp og har respekt for andres kropp. • Barna blir kjent med sine og andres følelser. • Barna lærer seg å si fra og sette grenser. • Barna blir kjent med likheter og ulikheter hos barn og voksne. • Personalet blir kompetente til å snakke med barn om vanskelige ting. • Personalet blir kompetente til å se endringer i barns adferd.	• Barna får kjennskap til gode og vonde hemmeligheter. • Barna får kjennskap til gode og vonde berøringer. • Barna får kjennskap til lovlige og ulovlige berøringer. • Barna blir kompetente til å snakke med noen og fortelle om vanskelige ting. • Barna får kunnskap om hvordan vi blir til.



MAT OG MÅLTIDER

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller, jf. Barnehageloven § 1. Vaner etableres tidlig, og vanene som etableres i barnehagealder kan vare livet ut.

Rammeplanen sier at personalet skal bidra til at barn tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile (...) Personalet må derfor kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn. (Rammeplanen, 2017). Ved å legge til rette for utvikling av sunne matvaner og et variert kosthold hos barn kan man sikre behovet for næringsstoffer og danne grunnlag for god helse (Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen, 2018). Høsten 2024 har barnehagen inngått et samarbeid med kommunen og NMBU med utvikling av førskolehage og inkluderende fellesskap. Mer informasjon om dette kommer etter hvert som prosjektet skrider frem.

Matservering i barnehagen

- Barnehagen tar utgangspunkt i Helsedirektoratets kostholdsråd.
- Det serveres varmmat tre dager i uken. Varmlunsjen planlegges og tilberedes av barnehagens egen mat- og kjøkkenansvarlig. Menyen varierer fra måned til måned.
- Det serveres brødmat med variert pålegg, frukt og grønnsaker til lunsj de to resterende dagene, samt til ettermiddagsmat hver dag.
- Det serveres variert kost med mye grønnsaker, frukt, grove kornprodukter, meieriprodukter og fisk.
- Barna motiveres til å spise sunn mat og får et grunnlag for å utvikle sunne helsevaner.
- Under måltidene skal barna oppleve ro, matglede, gode samtaler, få fellesskapsfølelse og mulighet til å spise seg mette.



Tilberedning av mat i barnehagen

- Det legges til rette for at barna kan delta i matlagingen.
- Barna får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
- Barna lærer seg å like flere forskjellige smaker, lukter og konsistenser.
- Barna lærer om og utvikler gode vaner for hygiene.

Kokkespettgruppa

En gang i uken er det 4- åringene våre som får være på kjøkkenet.

På kokkespettgruppa skal barna få:

- Erfaring med å tilberede mat, og kutte opp råvarer.
- Innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer, veien fra mat til måltid.
- Kunnskap om god hygiene.
- Kunnskap om menneskekroppen.
- Forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.
- Barna får kunnskap om smak, lukt og konsistens.

TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE

I 2022 ble Rikeåsen barnehage sertifisert til Trygg trafikk barnehage, som en del av satsningen til Nordre Follo kommune. Barn har rett på en trygg og god oppvekst der trafiksikkerhet inngår. Trafiksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafiksikkerhet videre i livet.

Trafikk er integrert som en del av rammeplanen gjennom fagområdet nærmiljø og samfunn. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.» Det betyr at trafiksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

I Rikeåsen barnehage har vi gode rutiner for å ivareta sikkerheten på turer til fots, med bil eller kollektivtransport. Barnehagens ansatte kjenner rutiner for håndtering av uforutsette faresituasjoner og hendelser på turer. I tillegg har barnehagen tydelige krav til busselskap og drosjer om belter og trafiksikker atferd ved kjøp av transporttjenester.

Trafikkopplæring i barnehagen

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere.
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken.
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelmer og refleks

Samarbeid mellom barnehage og hjem

- Barnehagen har rutiner for å ivareta barnas sikkerhet ved barnehagens parkeringsplass og port. Disse gjennomgås årlig med foreldre og ansatte.
- Barnehagen påvirker foreldrene til å sikre barna på vei til og fra barnehagen.
- Trafiksikkerhet og trafikkopplæring er et årlig tema på foreldremøter



BARNES MEDVIRKNING

Barns medvirkning i barnehagen– hvorfor er det så viktig? Reell medvirkning handler om enkeltbarnets rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og har virkning på fellesskapet (Bae, 2006)

Rammeplanen presiserer at alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i løpet av barnehagehverdagen, men å la barn medvirke betyr ikke at de skal bestemme og gjøre som de vil.

Det er personalets ansvar å legge til rette for at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på sin egen hverdag. Personalet skal ta barna på alvor, forstå deres ulike perspektiv og ulike uttrykksmåter, og legge til rette deretter. Barn skal involveres i det som skjer på sitt eget nivå. For å kunne lese og følge opp barnas uttrykk, må vi være sensitive voksne med gode evner til å skape relasjoner til barna. Barn i ulike aldre uttrykker seg forskjellig og alt påvirkes av deres egne erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. De yngste barna uten verbalt språk uttrykker seg på andre måter enn de eldre barna, og det er viktig at personalet er lydhøre og interesserte i å fange opp det barna forteller, uansett språk.

Aktiviteter og lek skal vi legge til rette for med utgangspunkt i det barna er interesserte i og opptatt av. For de eldre barna er samtalen viktig. Slik får vi høre hva de tenker er viktig med tanke på aktiviteter/opplevelser det legges opp til i hverdagen. Det er viktig at barna kan bidra med å si sin mening om det som skjer hos oss. Barna i Rikeåsen barnehage skal kjenne at barnehagen er til for dem.



SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Samarbeidet mellom hjem og barnehage er helt avgjørende for barnets trivsel i barnehagen og for at vi best mulig kan bidra til progresjon i barnas utvikling, samt bidra til å sikre et godt miljø for hele gruppen i barnehagen.

Rammeplanen vektlegger at foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, og skjer på både individ- og gruppenivå.

Individnivå

- Jevnlig utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring ved henting og levering. Dersom det gjelder observasjoner som ikke burde være i påhør ev eget eller andre barn, tas det over telefon.
- Det er fastsatt to foreldresamtaler hvert år hvor vi går grundigere gjennom de ulike områdene beskrevet over. Ved behov blir det satt opp ytterligere foreldresamtaler, etter initiativ fra hjem eller barnehage.
- Barnehagens årsplan fastsettes i Samarbeidsutvalget (SU). Barnehagen inviterer til felles arrangementer i forbindelse med høstfest, Lucia, påske og sommeravslutning.

Hvordan du som forelder kan bidra til et godt barnehagemiljø

- Snakk positivt om barnehagen og unngå å snakke ned andre barn.
- Gi beskjed til oss voksne hvis det er noe du reagerer på, men hold barna utenfor.
- Vær raus med både egne og andres barn, og ta del i fellesskapet ved å bli kjent med de på avdelingen.
- Vær en god rollemodell som hilser på både barn og voksne.
- Lag gjerne en felles kommunikasjonsplattform med andre foreldre for å arrangere aktiviteter på fritiden.
- Inkluder alltid hele gruppen når det inviteres til bursdager eller lignende.

Gruppenivå

- Foreldrerådet (alle foresatte) kalles sammen minst en gang i året til foreldremøte. Her skal foreldrenes fellesinteresser fremmes og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Som andelshaver kan foresatte melde inn saker for behandling i årsmøtet, som er andelslagets øverste organ. Hver andel har en stemme.
- Vi gjennomfører Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse hvert år.

OVERGANGER

Rammeplanen er tydelig på at arbeidet i forbindelse med overganger må vies særskilt oppmerksomhet. Det gjelder når barnet begynner i barnehagen, overganger innad i barnehagen og i forbindelse med skolestart, der barnet også får sitt første møte med SFO.

Når barnet begynner i barnehagen

- Personalet skal i samarbeid med hjemmet gi barna en trygg og god start i barnehagen.
- Barnehagen skal legge til rette for at barnet får god tid til å bli kjent, og etablere trygge og gode relasjoner til personalet og de andre barna.
- Det er først når barnet opplever trygghet at det er klar for å utforske omverden på en positiv måte.
- Alle barn som begynner i barnehagen, skal venne seg til en helt ny hverdag. De skal bli vant til nye omgivelser, og bli kjent med nye voksne og barn.
- Vi skal ha stor respekt for den overgangen barnet gjennomgår, og vi skal vise varme, omsorg og empati overfor barnet.
- I juni før nytt barnehageår inviterer vi alle nye foreldre til informasjonsmøte, hvor vi forteller om innholdet i barnehagedagen og hvordan vi jobber med trygghet og tilvenning.
- Vi arrangerer besøksdager i juni for de som har fått plass.

Overganger innad i barnehagen

- Personalet skal sørge for en god overgang når barnet bytter avdeling og vi begynner tidlig med denne tilvenningen.
- Personalet på småbarnsavdelingene tar med seg barna på besøk til storbarnsavdelingene for å gjøre barna

trygge på omgivelsene. På våren tilbringer vi mer tid sammen med voksne og barn oppe, slik at trygge relasjoner mellom nye barn og voksne kan utvikles før barna bytter avdeling.

- Vi arrangerer foreldremøte for dem som går fra småbarns- til storbarnsavdeling før de starter oppe.

Overgang mellom barnehage og skole

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehagen til skole og SFO.
- I Nordre Follo kommune er det utarbeidet egen rutine i forbindelse med overgang fra barnehage til skole. Rutinen skal sikre at de eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen, SFO og skolen.
- Førstehåndserfaringer med skolebygget, skolegården og turplassen, og noen begynnende vennskap med barn fra andre barnehager, bidrar til en større trygghet og glede inn mot skolestart.
- I barnehagen har barna sin egen Maxiklubb det siste året i barnehagen. Det er knyttet store forventninger til det å være eldst og vi utarbeider egne planer for å sikre en god avslutning på barnehagelivet og en god overgang til skole og SFO.

TILVENNING I RIKEÅSEN BARNEHAGE

Bli tatt imot på en god måte av interesserte ansatte!

Det er lov å være lei seg, viktig med anerkjennelse.

Oppstartssamtale avtales før sommeren/i starten:
Målet er å bli bedre kjent.
Dele forventninger til oppstart.
Dele informasjon begge veier.
Legge en plan for tilvenningen.

Åpen og ærlig dialog, dere skal stole på oss!
Si hvis dere syns noe er vanskelig.

Når barnet gråter ved avskjed: si hadet og gå.
Tenk over ditt kroppsspråk – hva signaliserer du? Vi skal trygge både dere og barnet!

Telefonen er ofte i bruk i denne perioden. Ring oss gjerne!

Jeg liker å ha korte dager i starten, for jeg blir veldig sliten av alt det nye som skjer!



Rolig start, bli kjent med få voksne om gangen.

Barnet finner sin voksen som den er trygg på, vi tilpasser oss

Tilvenning kan være en stor omveltning for barnet. Barn søker ofte mer oppmerksomhet og nærhet hos sine foreldre hjemme.
Forstvrret nattesøvn

Tenk på rutiner, gjør det samme hver dag.
Avskjed, frokost, legge smokk/kos i kurven etter hvert o.l.

Si alltid hadet, så jeg vet at du går fra meg.
Slik slipper jeg å lete etter deg og bli usikker!

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Det pedagogiske arbeidet skal vurderes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Barnehagen skal også sørge for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte. Disse barna skal tidlig få sosial, pedagogisk og/eller fysisk tilrettelegging, og det skal bidra til inkludering i meningsfulle fellesskap. Våre tiltak knyttet til dette arbeidet er:

Planlegging og vurdering

- Planleggingen baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og signaler fra barn og foreldre i barnehagen.
- Vi utarbeider årsplaner, periodeplaner og gruppeplaner som fungerer som arbeidsverktøy for hver enkelt av oss.
- Vi utfører jevnlig evalueringer av våre aktiviteter og rutiner.
- Vi gjennomfører brukerundersøkelser, foreldresamtaler, medarbeidersamtaler og veiledningsgrupper.
- Felles erfaringer, refleksjoner, evalueringer og vurderinger av arbeidet gir oss utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.
- Planlegging og vurderingsarbeid gjøres på ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og plandager.
- Vi observerer og vurderer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- For å utvikle det pedagogiske arbeidet, skal det foreligge dokumentasjon på de observasjonene som gjøres. Enkelte kartleggingsmetoder krever samtykke fra foresatte, som innhentes ved behov.

Tilrettelegging

- Vi iverksetter tiltak for enkeltbarn som trenger ekstra støtte og oppfølging. Enkelte barn trenger en annen organisering enn andre, for at hverdagen skal oppleves bedre for barnet. Vi tilpasser tiltakene etter barnets behov og utvikling, og vektlegger sosialt fellesskap med andre barn når tiltakene gjennomføres.
- Vi har foreldresamtaler for å vurdere barnets utvikling. Det er nyttig å kommunisere om eventuelt likheter/ forskjeller som utspiller seg i hjemmet og i barnehagen, og samkjøre tiltak rundt barnet.
- Vi henviser, i samråd med foreldre, til PPT. Dette i tilfeller hvor personalet kan dra nytte av ekstern veiledning, eller det er behov for å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.
- Vi tar i bruk EBBA som et systematisk observasjonsverktøy for en utviklende praksis.
- Personopplysninger behandles i samsvar med personopplysningsloven.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER, PROGRESJONSPLAN

Rammeplanen vektlegger progresjon for at barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang i barnehagen. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Å legge til rette for at barna klarer noe de ikke klarte i går, gir en god mestringsfølelse for barna.

For å synliggjøre hvordan vi legger til rette for at barna opplever progresjon i barnehagens innhold, velger vi å knytte det opp mot rammeplanens fagområder. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med lek og hverdagsaktiviteter.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
Vi "bader barnet i språk" ved å sette ord på det vi gjør og ser, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse. Vi hjelper barna til å kommunisere med hverandre, slik at de kan skape relasjoner og delta i lek. Vi bruker sjiraffspråk og hjelper barna til å løse konflikter. Vi er oppmerksomme på barnas kroppsspråk og hjelper de til å tolke og sette ord på følelser og opplevelser. Vi er bevisste på vårt eget verbale og nonverbale språk i samhandling med barna. Vi bruker konkrete, og leser bøker som er tilpasset barnets alder og interesse. Vi har fellessamlinger hvor barna får oppleve et mangfold av eventyr, sang, fortelling og samtale. Vi leker med lyd og rytme i språket gjennom rim, regler sang, sangleker og lek med språket.	Gjennom sjiraffspråket oppfordrer vi barna til å bruke ord for å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. Vi er bevisste på stemmebruk, og leker lytteleker. Barna skal få kjennskap til at det finnes flere typer språk. Vi oppfordrer barna til å bruke språket som redskap til å løse konflikter. Vi har fokus på rollelek og stimulering av barnas språk gjennom lek. Vi er gode språkmodeller og fører samtaler med barna om det vi ser, gjør, skal gjøre eller har gjort, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse. Vi inviterer barna til ulike typer samtaler der barna får mulighet til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Vi bruker bilder, bøker, historier og dramatiseringer som utgangspunkt for samtale og refleksjon. Barna skal få oppleve ulike kulturer og språk i form av bøker, tekster, dramatiseringer, eventyr, musikk og fortellinger.	Vi oppfordrer barnet til selv å ta ansvar for å løse konflikter gjennom å bruke språket. Barna øver på å gjenfortelle historier og egne opplevelser. Vi jobber med at barna skal kunne ta imot og oppfatte kollektive beskjeder. Vi lar barna utforske og få erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk som tegning og bokstaver, og gjennom lese- og skriveaktiviteter.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
Barna skal få utfolde seg kroppslig gjennom allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. Vi stimulerer barnas motoriske ferdigheter ved at de får mulighet til å krabbe, gå, rulle, løpe, hoppe og klatre både i barnehagen, i nærmiljøet og i skogen. Vi tilbyr sunt og variert pålegg, varmmat tre dager i uken, samt frukt og grønt hver dag. Ved bursdagsfeiringer serverer vi hjemmelaget smoothie eller andre sunne alternativer. Barna får øve på å forsyne seg selv og smøre maten selv. Barna skal lære god hygiene ved håndvask etter utetid og før måltider. Vi legger til rette for at barna kan øve på å kle av og på seg selv, slik at de kan utvikle sin selvstendighet. Vi veileder og støtter barna i deres rett til å bestemme over egen kropp, og samtidig ha respekt for andres grenser. Barna skal øve på impulskontroll, og lære seg å regulere handlinger og følelser med støtte fra oss. Barna skal få tilstrekkelig med søvn og hvile gjennom for eksempel sovetid, bordaktiviteter og lesestunder. Vi øver på bleieslutt for de barna som vil gå på do.	Barna skal oppleve trivsel, glede og mestring når de videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grov- og finmotorikk. Vi tilrettelegger for varierte aktiviteter som hinderløype, aking, klatring, ballspill, sykling, i tillegg til regel- og bevegelsesleker. Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider. Barna tilegner seg kunnskap om menneskekroppen, og vi øver på å kjenne på kroppens behov, og reagere på en hensiktsmessig måte. Vi skal legge til rette for at barna kan utvikle et trygt forhold til egen kropp og følelser. Vi veileder og støtter barna i deres rett til å bestemme over egen kropp, og samtidig ha respekt for andres grenser. Vi oppfordrer barna til å sette ord på hva de tenker og vil i samspill med andre. Vi tilbyr varmmat tre dager i uken, samt frukt og grønt hver dag. Barna skal få delta i matlaging, og tilegne seg kunnskaper om hva som inngår i et sunt kosthold. Vi snakker med barna om hygiene og smittevern, og hvorfor det er viktig å vaske seg. Vi stiller krav til barna i forhold til selvstendighet i ulike situasjoner.	Barna oppfordres til å sette i gang, vedlikeholde og avslutte aktiviteter på egenhånd. For eksempel regelleker, rollelek, ballspill og bevegelsesleker. Barna har mulighet til å delta på skiskole i barnehagetiden. Barna skal få en begynnende forståelse for sammenhengen mellom helse, aktivitet og et sunt kosthold. Vi stiller krav til at barna skal ta ansvar for omgivelsene, for eksempel ved å ta vare på leker og utstyr, og holde orden på plassen sin. Vi stiller krav til barnas selvstendighet, for eksempel ved påklledning og toalettbesøk.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
Ved å bruke barnehagens rom og materialer, støtter vi barna i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barna skal gjøre seg erfaringer med ulike typer materiell gjennom lek og formingsaktiviteter. Vi lar barna bli kjent med ulike bøker, historier, fortellinger og kulturer gjennom høytlesning/fortelling, dramatisering og teaterbesøk Barna får utfolde seg gjennom musikk, bevegelse og sang, og får kjennskap til ulike musikkssjangre. Vi har høstfest der barna viser frem sine kunstneriske uttrykk, og henger opp det barna lager gjennom året.	Barna får skape egne kunstneriske og estetiske uttrykk som er knyttet til tema vi jobber med. Vi støtter barna når de planlegger hva de ønsker å skape, og hjelper de til å finne redskaper og materialer for å oppnå ønsket resultat. Vi motiverer barna til å bruke fantasien, og uttrykke seg gjennom musikk, dans og drama og annen skapende virksomhet. Barna får besøke biblioteket, og vi får besøk av teater i barnehagen. Barna trener på å stå foran både stor og liten gruppe. Vi har høstfest der barna viser frem sine kunstneriske uttrykk, og fremfører sang. Vi legger til rette for felles musikkopplevelser og gleden over å synge i koret vårt «Baluba». Vi benytter digitale verktøy for å bidra til lek, kreativitet og læring.	Vi reiser ut for å se teater, for eksempel Snekker Andersen før jul. Vi gir barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og samtid, for eksempel knyttet til ulike høytider og merkedager. Sammen med barna lærer vi om, og bidrar til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

0-3 åringen	3- 5 åringen	Maxibarna
Barna utforsker ulike måter å bruke leker og aktivitmateriell på. ‘ Barna skal få erfaring med alle årstidene og oppleve glede ved å være ute i all slags vær. Barna skal få oppleve naturen i nærmiljøet, og utforske og undre seg over fenomener, dyreliv og naturmaterialer som for eksempel snø, vann, blader, sand, blomster, steiner, fugler, ekorn og insekter. Vi lærer barna å ha respekt for, og ta hensyn til natur- og dyreliv, slik at de får en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Sammen med barna bruker vi naturen som en arena for kroppslig utfoldelse og lek. Vi plukker søppel når vi finner det på tur og prater med barna om viktigheten ved å ta vare på naturen.	Barna får erfaringer med tekniske gjenstander som er en del av vår hverdag, og får mulighet til å utforske, leke, lære og selv skape noe gjennom digitale uttrykksformer. Vi undrer oss over endringer i naturen slik at barna får kjennskap til skiftninger i naturen gjennom årstidenes gang. Vi går på varierte turer i vårt nærmiljø. Sammen med barna lærer vi om gjenbruk og kildesortering, slik at de kan videreutvikle sin forståelse for bærekraftig utvikling. Vi plukker søppel som vi finner på tur og snakker om viktigheten av å ta vare på naturen. Vi har Rusken-aksjon i mai. Vi bruker naturen som en arena for kroppslige utfordringer og lek. Vi studerer og undrer oss over dyr, dyreliv og naturfenomener, og lærer barna å ta vare på dyrelivet og naturen. Vi legger til rette for mangfoldige opplevelser og lek i naturen. Vi dyrker grønnsaker, frukt og bær ute.	Sammen med barna utforsker vi kreativ og skapende bruk av digitale verktøy, for eksempel ved å bruke PC, i Pad og kamera. Vi stimulerer barnas nysgjerrighet og lærelyst ved at de får delta i eksperimenter med fysikk, kjemi og biologi. Vi skaper samtale og refleksjon sammen med barna om klima og miljø. Sammen med barna søker vi opp informasjon om det vi studerer, på internett og i bøker.

ANTALL, ROM OG FORM

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
Vi teller sammen med barna i ulike situasjoner og gir barna erfaringer med at det finnes ulike mengder og tall. Vi gir barna mulighet til å bli kjent med rytmen i å telle, og å lære hvordan tallsymbolene ser ut og hva de heter. Gjennom samtale, lek, opplevelser, musikk og sang får barna bli kjent med geometriske former, tall-regler og preposisjoner. Gjennom lek og dagligdagse gjøremål øver barnet opp sin matematiske forståelse, som for eksempel ved rydding og sortering. Barna skal få stimulert sin begynnende romforståelse ved å gjøre seg erfaringer gjennom lek og utforskning, f.eks. puttekasser, pappkasser, hinderløyper og hyttebygging	Vi oppfordrer barna til å telle i mange ulike situasjoner. Sammen med barna bruker personalet matematiske begreper i hverdagen, slik at barna kan utvikle sin begrepsforståelse. Vi øver på over- og underbegreper, som for eksempel at både hund og hest er dyr. Vi øver på å lokalisere ting i omgivelsene ved å peke ut retning - for eksempel "hvor ligger sandkassa?" Barna øver på en- til en-koordinering, for eksempel ved å hjelpe til med å dekke på bord til måltider. Vi bruker sang, rim, regler og eventyr som for eksempel «Geitekillingen som kunne telle til ti», som verktøy til å forstå hvorfor man teller og sette det vi har lært inn i en sammenheng. Barna får erfare ulike typer størrelser, former og mål, for eksempel ved rydding og sortering av gjenstander, og gjennom opplevelser og erfaringer i naturen. Vi gir barna mulighet for lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering og visualisering - for eksempel ved å spille brett og kortspill, og "Kims lek", hvor barna må huske antall og hvilke gjenstander som er fjernet.	Barna øver på å sortere etter størrelse, form og farge, og samtidig bruke matematiske begreper. Vi øver på å skrive og gjenkjenne tall. Vi øver på å huske regler i kort - og brettspill selv, og kunne løse oppgaver riktig for å drive spillet videre - for eksempel det å flytte brikken det antallet ruter som terningen viser, og samarbeide om å løse ulike problemer. Vi gir barna regneoppgaver med konkrete. Personalet stimulerer og støtter barnas evne og utholdenhet i problemløsning. Barna får oppgaver og øver på å oppdage og selv danne mønster. Barna får ulike oppgaver knyttet til figurer, former og begreper i heftet Trampoline.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
Barna får øve seg på sosiale ferdigheter som å dele, trøste, hjelpe hverandre og turtaking. Vi øver på forskjell mellom rett og galt, og lærer barna å ta hensyn til og vise respekt for hverandre. Barna får oppleve at vi er ulike, du er deg og jeg er meg. Sammen med barna undrer vi oss over hvordan vi kan oppleve situasjoner forskjellig. Sammen med barna har vi fokus på gruppetilhørighet og fellesskap. Gjennom samtaler, bøker, historier, bilder, fortellinger og eventyr inspirerer vi barna til å reflektere over sammenheng mellom handling og konsekvens. Barna får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike religioner, kulturer, høytider og merkedager. Vi bruker materiell fra SOS barnebyer i forbindelse med markering av FN dagen. Sikre god dialog med foreldrene og legge til rette for at de skal kunne overføre kunnskap om eget livssyn til oss her i barnehagen.	Barna får lære å kjenne igjen og sette ord på egne og andres følelser. De får oppleve at det er greit å vise følelser av alle slag, samtidig som handlingene deretter må reguleres. Barna skal lære seg å tenke seg frem til gode valg, for seg selv og andre. Barna får oppleve at egne handlinger har konsekvenser, både positive og negative. Vi gir barna muligheten til å øve på å ta kontakt, og opprettholde kontakt med andre i lek og samspill. Vi skaper samtaler og refleksjon sammen med barna om respekt for mangfoldet i Norge som et flerkulturelt samfunn. Barna skal få kjennskap til tradisjoner knyttet til religioner som er representert i barnegruppen. Barna får kjennskap til tradisjoner knyttet til ulike religioner og livssyn. Sammen med barna undrer vi oss og filosoferer over forskjeller og likheter. Gjennom historier, fortellinger, bøker, bilder og film lar vi barna reflektere over ulike handlinger og hva som er rett og galt. Vi bruker materiell fra SOS barnebyer i forbindelse med markering av FN dagen.	Barna skal kunne håndtere og løse konflikter selvstendig og kommunisere med hverandre. Barna skal kunne ta og opprettholde kontakt med andre i lek og samspill. Barna skal kunne ta hensyn til og vise respekt for hverandre, naturen, dyrene og tingene rundt oss.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

0-3 åringen	3-5 åringen	Maxibarna
Vi legger til rette for at barna etablerer trygg tilknytning til de voksne på avdelingen. Vi legger til rette for at barna blir kjent med, og har mulighet til å danne gode relasjoner til de andre barna på avdelingen. Gjennom lek og varierte aktiviteter, får barna en begynnende erfaring med å lytte til, forhandle og diskutere med andre. Vi går på turer i nærmiljøet for å bli kjent med omgivelsene. Sammen med barna utforsker vi fortellinger, musikk, bøker, bilder, historier og filmer for å erfare og lære om nærmiljøet, samfunnet og verden. Vi observerer og lytter til barnas ønsker, interesser og behov, slik at de får en begynnende erfaring med at de selv kan påvirke egen hverdag.	Vi har jobber for at alle barn skal føle tilhørighet til gruppen, og ha venner å leke med. Vi lærer barna å inkludere hverandre og ha forståelse for likheter og forskjeller. Vi lar barna få kjennskap til, og en begynnende forståelse for, demokrati, lover og regler. Barna opplever demokratiske valg, ved for eksempel håndsopprekning, eller at vi kan enes om noen felles regler. Vi observerer og lytter til barnas ønsker, interesser og behov, slik at de erfarer at deres valg kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre. Gjennom samtaler, fortellinger, historier, bøker, musikk og bilder reflekterer vi over at vi skal fremme likestilling, få like muligheter og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme. På turer snakker vi om og øver opp barnets bevissthet rundt farer i trafikken. Gjennom markering av ulike tradisjoner, høytider og merkedager får barna kjennskap til det samiske - og det flerkulturelle samfunn.	Vi gjennomfører samtaler med barna for å belyse deres rett til medvirkning og mulighet for å påvirke. Vi reflekterer rundt ulike måter å organisere samfunn på. Vi snakker for eksempel om at Norge er et land med egne lover og regler, med en konge og en dronning, og om at Oslo er vår hovedstad. Hva betyr dette? Har vi lover og regler i barnehagen? Hjemme? Vi besøker skolen i nærmiljøet. Vi gir barna mulighet til å utvide sitt nærmiljø og sin kunnskap ved å dra på lengre turer, som for eksempel slottet

AKTIVITETSKALENDER FOR RIKEÅSEN BARNEHAGE 2025-2026

AUGUST

- Plandag torsdag 14. august og fredag 15. august. Barnehagen er stengt

SEPTEMBER

- Brannvernuke uke 38, 15.-19. september
- Foreldremøte tirsdag 23. september kl. 18.00–19.30

OKTOBER

- Dugnad tirsdag 7. oktober kl. 17.00-19.00
- Markering av refleksens dag torsdag 15. oktober (hver tredje torsdag i oktober hvert år)
- Høstutstilling med foreldre, torsdag 23. oktober kl. 15.30-16.30

NOVEMBER

- Planleggingsdag fredag 14. november. Barnehagen er stengt

DESEMBER

- Juleteater på besøk i barnehagen
- Luciamarkering med foreldre på storebarnsavdeling, fredag 12. desember kl. 08.00
- Grøttest torsdag 18. desember
- Redusert åpningstid i romjulen: 08.00-16.00
- Barnehagen er stengt julaften og nyttårsaften

JANUAR

- Plandag fredag 2. januar. Barnehagen er stengt
- Foreldreundersøkelse
- FAU arrangerer juletreffest for foreldre og barn
- Skiskole for Maxibarna uke 3-7

FEBRUAR

- Markering av samefolkets dag fredag 6. februar
- Åpen dag nye søkere onsdag 11. februar kl 09.30-10.15. Informasjon sendes ut på sosiale medier
- Karneval fredag 13. februar

MARS

- Frist for å melde ifra om påskeferie onsdag 4. mars
- Markering av barnehagedagen tirsdag 10. mars, tema: «Fellesskap og inkludering»
- Påskefrokost med foreldre for Eventyrskogen og Trolltjern onsdag 25. mars kl. 07.30- 09.00
- Påskekos med foreldre på Småvettene og Tusseladden torsdag 26. mars fra kl 15.30
- Redusert åpningstid 30.- og 31. mars. kl. 08.00-16:00

APRIL

- Onsdag 1. april er barnehagen stengt
- Frist for å melde ifra om sommerferie 25. april

MAI

- 1. mai, barnehagen er stengt
- Rusken-aksjon tirsdag 5. mai
- Dugnad torsdag 7. mai kl. 17.00–19.00
- Maifest onsdag 13. mai
- Kr. Himmelfartsdag torsdag 14. mai. Barnehagen er stengt.
- Planleggingsdag fredag 15. mai. Barnehagen er stengt
- 2. pinsedag mandag 25.mai. Barnehagen er stengt

JUNI

- Avslutning og kveldskos for Maxibarna i barnehagen onsdag 3. juni kl. 17.00-19.30
- Besøksdag nye barn til høsten tirsdag 9. juni kl 09.30- 10.15
- Informasjonsmøte for nye foreldre på småbarnsteam, tirsdag 9. juni kl. 18.00–19.00
- Informasjonsmøte for nye foreldre på storebarnsteam, tirsdag 9. juni kl. 18.00–19.00
- Sommerfest for foreldre og barn torsdag 18. juni kl. 15.30-17.00
- Besøksdag nye barn til høsten tirsdag 16. juni kl 09.30- 10.15

JULI

- Barnehagen holder sommerstengt i uke 28, 29 og 30 (6. juli – 26. juli 2026)

RIKEÅSEN BARNEHAGE- SANGEN

(mel: Kua mi- tekst: Anita Rosseid)

Rikeåsen du er bra,
Barnehagen gjør meg glad.
Vi sier alle sammen hei,
Får venner som er glad i deg.

Skogen rundt oss den er fin,
Vi går på tur med voksne vi.
Leke gjør vi dagen lang,
Med rollelek og fest og sang.

Maxibarn er kjempetopp.
Skolen venter, det er flott.
Nå sier vi farvel til deg,
Og her får du en klem fra meg.



RIKEÅSEN BARNEHAGE SA

Haugastølveien 7, 1410 Kolbotn. Tlf: 66 99 40 77. www.rikeasen.barnehage.no